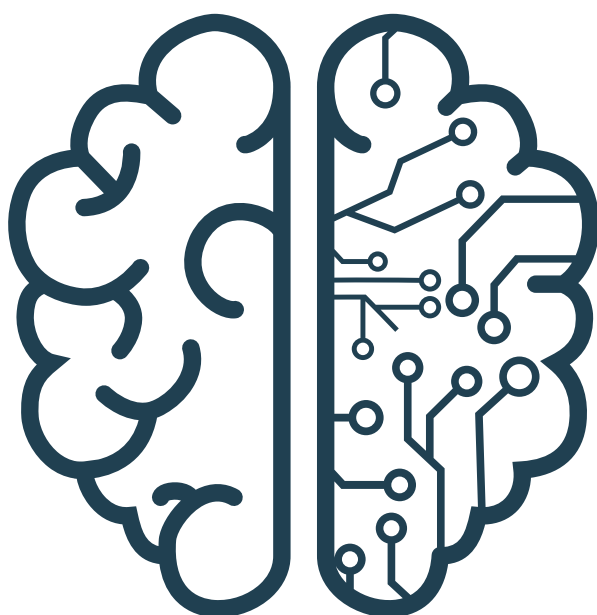

Profesor în Lumea Digitală

Siguranța online se învață, se
predă și se modelează prin
exemplu.

Material dezvoltat cu multă grijă în cadrul Proiectului
Webtectivii pentru a sprijini cadrele didactice în
abordarea siguranței pe internet a elevilor lor.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Acest material este dezvoltat în cadrul Proiectului **Webtectivii**. Proiectul Webtectivii este implementat de Asociația The Da Vinci System, în cadrul Programului SAVE („School Anti-Violence Ecosystem”), coordonat de Fundația World Vision România și cofinanțat de Uniunea Europeană.

Durata proiectului: Martie - Noiembrie 2025
Valoarea grantului: 15.000 EUR

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației World Vision România. Nici Uniunea Europeană și nici Fundația World Vision România nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Pentru a afla mai multe despre proiect, vizitează-ne pe: www.webtectivii.thedavincisystem.ro!

Școala și siguranța pe internet

Introducere

De ce este important să vorbim despre siguranța pe internet în școală

Utilizarea tehnologiei digitale a devenit parte integrantă a procesului educațional.

Predarea, învățarea și comunicarea cu elevii implică tot mai des platforme online, aplicații și instrumente digitale. În același timp, elevii își petrec o mare parte din timp în mediul virtual, unde învață, socializează și își construiesc identitatea.

Această realitate aduce numeroase beneficii, dar și provocări. Fenomene precum expunerea datelor personale, dezinformarea, cyberbullyingul sau accesul la conținut inadecvat, pot avea consecințe semnificative asupra dezvoltării emoționale și sociale a copiilor. În acest context, siguranța pe internet nu mai poate fi tratată ca o temă secundară, ci ca o componentă esențială a educației moderne.

Educația pentru siguranță digitală nu presupune formare tehnică avansată, ci mai ales o înțelegere clară a principiilor de protecție, a modului în care elevii interacționează online și a riscurilor pe care aceștia le pot întâlni. Discuțiile despre confidențialitate, drepturi de autor, comportamente respectuoase sau protejarea imaginii personale pot fi integrate firesc în orice disciplină, adaptate vârstei și contextului clasei.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

AMOS
Alianța pentru Mobilitate Socială

De unde începem?

Percepții frecvente despre siguranța online în rândul profesorilor

Pe măsură ce școala integrează tot mai mult tehnologia în activitățile sale, temele legate de siguranța online devin parte din preocupările curente ale profesorilor. Fie că este vorba despre utilizarea imaginilor elevilor, gestionarea comunicării în grupurile digitale sau reacția la situații problematice din mediul virtual, cadrele didactice se confruntă cu decizii care implică responsabilitate și discernământ.

În acest proces, apar adesea interpretări diferite despre ce înseamnă **„siguranță online”** și care este rolul concret al profesorului. Aceste percepții sunt firești și reflectă diversitatea contextelor educaționale, a experiențelor personale și a resurselor disponibile în fiecare școală.

Acest capitol reunește câteva dintre cele mai des întâlnite abordări legate de siguranța digitală, pentru a oferi clarificări și repere utile în activitatea de la clasă. Scopul este de a sprijini o înțelegere comună, coerentă și aplicabilă a conceptului de siguranță online în mediul educațional.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

AMOS
Alianța pentru Mobilitate Socială

Între mit și realitate

Siguranța online ține mai mult de familie decât de școală.

Este adevărat că familia are un rol esențial în educația digitală a copiilor. Părinții sunt primii care stabilesc reguli privind utilizarea dispozitivelor, timpul petrecut online și modul în care copiii accesează conținutul digital. Totuși, siguranța online nu se oprește la ușa casei. Ea continuă în spațiul educațional, acolo unde elevii folosesc internetul pentru activități de învățare, comunicare sau colaborare.

Școala are un rol complementar și, în multe situații, decisiv. Profesorii pot ajuta elevii să înțeleagă de ce anumite reguli sunt importante, cum pot evalua informațiile din mediul online și cum pot gestiona situații neplăcute apărute în mediul digital. Prin activități de reflecție, discuții de grup sau studii de caz, elevii pot învăța nu doar ce să evite, ci și cum să se protejeze și cum să acționeze responsabil.

Abordarea echilibrată presupune cooperare între școală și familie.

Profesorii pot oferi părinților informații utile despre comportamentele digitale ale copiilor, iar părinții pot susține la rândul lor mesajele transmise la clasă. Atunci când ambele părți colaborează, copiii primesc repere clare și consecvente, ceea ce crește semnificativ eficiența educației pentru siguranță online.

Pentru a adapta aceste idei la propriul context educațional, este util ca fiecare profesor să reflecteze asupra modului în care tema siguranței online este abordată în școala sa și în relația cu familiile elevilor. Întrebările de mai jos pot servi drept punct de plecare pentru o analiză realistă a practicilor existente și pentru identificarea unor direcții de îmbunătățire.

- În ce măsură sunt implicate familiile elevilor mei în discuțiile despre comportamentele digitale?
- Ce pot face pentru ca mesajele transmise la școală și acasă să fie coerente și complementare?
- Cum aş putea integra tema siguranței online într-o activitate obișnuită de la clasă, fără a o transforma într-o lecție separată?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Elevii știu deja mai multe decât profesorii despre internet.

Este adevărat că mulți elevi folosesc tehnologia cu ușurință și se adaptează rapid la aplicații, jocuri sau platforme noi. Însă **familiaritatea cu instrumentele digitale nu înseamnă automat înțelegerea mecanismelor care le guvernează sau a riscurilor asociate**. Elevii pot fi „nativi digital”, dar nu întotdeauna „utilizatori informați”.

De exemplu, un elev poate ști cum să folosească o aplicație, dar să nu fie conștient de modul în care aceasta colectează și stochează datele personale. Sau poate gestiona bine comunicarea online, dar să nu identifice o situație de manipulare sau dezinformare. În aceste cazuri, **competența tehnică nu este suficientă** — este nevoie de gândire critică, discernământ și conștientizarea consecințelor acțiunilor proprii.

Profesorul are un rol esențial în formarea acestor competențe.

Chiar dacă elevii pot avea un avantaj în ceea ce privește utilizarea instrumentelor, cadrul didactic aduce experiența, echilibrul și capacitatea de a transforma tehnologia într-un instrument de învățare responsabilă. Astfel, relația profesor–elev devine una de colaborare, nu de competiție.

Pentru a valorifica potențialul digital al elevilor și a-l orienta spre învățare responsabilă, este util ca profesorii să reflecteze asupra modului în care pot crea contexte de învățare colaborativă, în care competențele tehnice ale elevilor se completează cu expertiza pedagogică a cadrelor didactice.

- În ce situații pot încuraja elevii să își folosească competențele digitale pentru a sprijini activitățile de învățare?
- Cum pot integra discuțiile despre etică și responsabilitate digitală în momentele în care elevii folosesc tehnologia la clasă?
- Ce metode pot consolida colaborarea dintre elevi și profesori în domeniul educației digitale, fără a crea diferențe de statut sau autoritate?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Siguranța online se predă doar la orele de informatică sau TIC.

Această percepție este frecvent întâlnită, însă limitativă. Siguranța digitală nu este doar o competență tehnică, ci **o dimensiune transversală a educației moderne, care vizează gândirea critică, comportamentele etice și capacitatea de a gestiona situații complexe în mediul virtual**. De aceea, ea poate fi abordată în orice disciplină, nu doar în cadrul orelor de informatică.

De exemplu, la limba română sau istorie pot fi discutate sursele informațiilor și fenomenul de dezinformare. La educație civică se pot aborda drepturile și responsabilitățile digitale, iar la dirigenție – comunicarea online și gestionarea conflictelor din mediul virtual. Fiecare profesor are oportunitatea de a contribui la formarea unei atitudini echilibrate față de tehnologie, fără a fi nevoie de lecții dedicate exclusiv siguranței online.

Această abordare integrată ajută elevii să perceapă mediul digital ca parte din realitatea cotidiană, nu ca pe un domeniu separat. Atunci când regulile de siguranță sunt discutate în contexte variate, ele devin mai ușor de înțeles și aplicat în mod natural, în afara școlii.

Pentru a valorifica potențialul educațional al fiecărei discipline, profesorii pot reflecta la modalități prin care siguranța online poate fi integrată firesc în lecțiile curente, prin activități simple, relevante pentru elevi.

- Ce teme din disciplina mea pot fi legate de comportamentele digitale responsabile?
- Cum pot încuraja elevii să analizeze critic informațiile pe care le găsesc online?
- Ce activități scurte pot introduce pentru a discuta despre siguranță digitală fără a modifica structura lecției?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Siguranța online înseamnă doar protejarea datelor personale.

Deși protejarea datelor personale este un aspect important al siguranței online, conceptul este mult mai amplu. Siguranța digitală include și modul în care elevii comunică, relaționează și reacționează în mediul virtual. Ea are o componentă tehnologică, dar și una emoțională, socială și etică.

Un elev care știe să nu își publice adresa sau parola, dar jignește alți colegi pe o platformă online, nu este încă un utilizator „sigur”. La fel, un elev care distribuie conținut fără a verifica sursa sau fără a respecta drepturile de autor are nevoie de sprijin pentru a înțelege dimensiunea morală a comportamentului digital.

Rolul profesorului este de a extinde înțelegerea elevilor asupra siguranței online dincolo de protecția tehnică. Prin conversații deschise, studii de caz sau activități de analiză a situațiilor reale, elevii pot învăța cum să își gestioneze emoțiile, să comunice respectuos și să recunoască formele subtile de risc digital.

Pentru a adapta aceste principii la propria activitate, este util ca profesorii să reflecteze asupra modului în care temele legate de comportamente online, etică digitală și responsabilitate socială sunt abordate în școală. Întrebările următoare pot ajuta la o analiză realistă a practicilor actuale și la identificarea unor modalități de îmbunătățire.

- În ce măsură discutăm cu elevii despre comportamentele respectuoase și consecințele comunicării online?
- Cum pot fi introduse temele legate de empatie digitală și responsabilitate în activitățile obișnuite de învățare?
- Ce exemple concrete pot fi folosite pentru a explica diferența dintre siguranța tehnică și cea emoțională în mediul online?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

E suficient să discutăm o singură dată despre siguranța online.

În multe cazuri, tema siguranței online este abordată punctual — printr-o activitate la începutul anului, o prezentare tematică sau o discuție ocazională cu elevii. Aceste momente sunt utile pentru conștientizare, dar ele nu sunt suficiente pentru a forma comportamente durabile. Mediul digital se schimbă constant, iar riscurile și situațiile cu care se confruntă elevii evoluează odată cu noile platforme și tendințe.

Educația pentru siguranță online nu este un eveniment izolat, ci un proces continuu. Elevii au nevoie să revină asupra subiectului în contexte diferite, pe măsură ce cresc și folosesc tehnologia în moduri mai complexe. La vârste mici, accentul poate fi pus pe reguli simple și recunoașterea pericolelor evidente; la adolescenți, pe comunicare, relații online și responsabilitate în utilizarea conținutului digital.

Prin revenirea constantă asupra acestor teme, profesorii pot contribui la consolidarea unor obiceiuri sănătoase și la dezvoltarea gândirii critice digitale. Siguranța online devine astfel o componentă firească a formării elevilor, nu doar o intervenție ocazională.

Pentru a integra tema în mod sustenabil în activitatea educațională, profesorii pot reflecta la modalități de a transforma siguranța online într-un fir roșu al formării elevilor, adaptat vârstei și specificului fiecărei etape școlare.

- În ce momente ale anului școlar pot reveni asupra temei siguranței online fără a repeta aceleași conținuturi?
- Cum pot adapta discuțiile despre comportamente digitale la nivelul de maturitate al elevilor mei?
- Ce tip de activități sau situații reale pot folosi pentru a menține tema relevantă și actuală?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Siguranța online se reduce la respectarea regulilor impuse de școală.

În multe școli există deja reguli clare privind utilizarea tehnologiei — de la modul în care se accesează platformele educaționale până la interdicțiile legate de publicarea imaginilor elevilor. Aceste reguli sunt importante și oferă un cadru de siguranță necesar, însă ele reprezintă doar primul pas.

Siguranța online nu se limitează la conformarea cu un set de reguli, ci presupune formarea unor comportamente conștiente și responsabile. **Elevii trebuie să înțeleagă de ce există aceste reguli, ce riscuri previn și cum pot lua decizii corecte atunci când se află în situații neprevăzute.** O regulă devine eficientă doar atunci când este interiorizată și sprijinită de înțelegere și gândire critică.

Profesorul joacă un rol central în acest proces: el poate transforma regulile formale în oportunități de învățare. Discuțiile deschise despre „de ce facem așa” sau „ce s-ar putea întâmpla dacă nu respectăm această regulă” îi ajută pe elevi să treacă de la respectarea mecanică a regulilor la înțelegerea profundă a comportamentului digital responsabil.

Pentru a consolida această abordare formativă, este util ca profesorii să reflecteze asupra modului în care regulile școlare privind tehnologia pot fi transformate în exerciții de învățare activă și responsabilitate personală.

- Cum pot explica elevilor semnificația și utilitatea regulilor digitale impuse de școală?
- Ce situații de la clasă pot folosi pentru a discuta despre consecințele reale ale nerespectării regulilor online?
- În ce mod pot implica elevii în stabilirea unor reguli digitale proprii, asumate și respectate de întreaga clasă?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Analiza acestor percepții arată că siguranța online nu se reduce la reguli, interdicții sau cunoștințe tehnice. Ea este un proces educațional complex, care implică gândire critică, empatie, discernământ și cooperare între toți actorii din jurul elevului — școală, familie, comunitate.

Pentru cadrele didactice, acest proces nu presupune eforturi suplimentare, ci mai degrabă recontextualizarea unor practici deja existente: discuțiile despre comportamente, valorile transmise la clasă, modul în care se gestionează relațiile și comunicarea. Fiecare moment educațional poate deveni o ocazie de formare digitală, dacă este privit prin lentila siguranței online.

Concluzia esențială este că profesorii nu trebuie să fie experți în tehnologie pentru a contribui la siguranța digitală a elevilor. Ei trebuie doar să continue ceea ce fac cel mai bine: să formeze oameni care gândesc, aleg conștient și acționează responsabil — atât în viața reală, cât și în cea virtuală.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Siguranța online Într-o rutină educatională

Obiective educaționale în domeniul siguranței digitale

Educația pentru siguranță online are ca scop formarea unor comportamente conștiente și responsabile în utilizarea mediului digital. Aceste obiective nu se referă doar la evitarea riscurilor, ci și la dezvoltarea unor competențe care să permită elevilor să folosească tehnologia în mod creativ, critic și sigur.

CICLUL PRIMAR (CLS. 1-4)

În clasele mici, accentul se pune pe formarea deprinderilor de bază și pe înțelegerea intuitivă a pericolelor din mediul online. Scopul este ca elevii să învețe reguli simple, clare și aplicabile imediat, însoțite de explicații potrivite vârstei.

- Să recunoască situațiile care pot deveni periculoase în mediul online (de exemplu, conversațiile cu persoane necunoscute).
- Să învețe reguli de bază privind protejarea datelor personale (parolă, fotografie, informații despre familie).
- Să manifeste comportamente respectuoase în mediul digital (ton adecvat, limbaj potrivit, empatie).
- Să solicite sprijinul unui adult atunci când întâlnesc conținut nepotrivit sau o situație care le provoacă disconfort.

CICLUL GIMNAZIAL (CLS. 5-8)

În această vârstă, elevii devin utilizatori activi și sociali ai mediului digital. Ei interacționează în mod constant online, iar riscurile legate de expunere, influență și relaționare cresc. Obiectivele vizează înțelegerea cauzelor și consecințelor comportamentelor digitale, dar și dezvoltarea gândirii critice.

- Să identifice și să analizeze riscurile specifice comunicării online (cyberbullying, fake news, expunere excesivă).
- Să aplice reguli de securitate digitală (protecția parolelor, confidențialitatea conturilor, verificarea surselor).
- Să dezvolte gândirea critică în evaluarea informațiilor online și a surselor media.
- Să adopte o atitudine responsabilă și etică în interacțiunile virtuale (drepturi de autor, respect față de ceilalți, exprimare echilibrată).

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
Asociația pentru Mobilitate Socială

CICLUL LICEAL (CLS. 9-12)

În această etapă, elevii își formează identitatea digitală și își dezvoltă autonomia. Scopul educației pentru siguranță online devine consolidarea discernământului, a responsabilității și a conștiinței civice digitale.

- Să evalueze impactul pe termen lung al prezenței digitale și să își gestioneze identitatea online în mod conștient.
- Să recunoască mecanismele de manipulare și dezinformare în mediul online.
- Să utilizeze tehnologia pentru învățare, implicare civică și exprimare creativă, respectând principiile siguranței digitale.
- Să demonstreze autonomie, responsabilitate și echilibru în utilizarea resurselor digitale.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

De la online la educație

Cum transformăm siguranța online într-o rutină educațională?

Educația pentru siguranță online **nu înseamnă să adăugăm noi teme într-un orar deja încărcat, ci să schimbăm modul în care privim activitățile de zi cu zi.** De multe ori, comportamentele digitale pot fi discutate în contexte obișnuite — în timpul unei lucrări de grup, al unei prezentări online sau chiar al unei conversații despre știri și surse de informare.

Scopul nu este să facem „ore despre internet”, ci să formăm treptat o cultură a responsabilității digitale. Atunci când elevii învață să gândească critic, să comunice respectuos și să aplice aceleași reguli de conduită și în mediul virtual, siguranța online devine o parte firească a educației generale.

Pentru a reuși acest lucru, profesorii pot integra principiile siguranței digitale în activitățile curente, fără efort suplimentar — prin reflecție, dialog și aplicarea unor metode simple, dar coerente.

Transversalitate

Siguranța online în orice disciplină

Siguranța online nu este o temă exclusiv tehnologică. Ea poate fi explorată în aproape orice domeniu de învățare, dacă este privită prin prisma valorilor și comportamentelor. În cadrul orei de limba română, elevii pot discuta despre dreptul de autor sau despre sursele informațiilor; la istorie, pot analiza cum se construiește propaganda sau manipularea online; la arte, pot aborda subiectul identității digitale și al autoexpresiei responsabile.

Această abordare transversală transformă siguranța digitală dintr-un conținut izolat într-un filtru de înțelegere a lumii contemporane. Elevii învață că internetul nu este doar un spațiu tehnic, ci un mediu social și cultural în care se aplică aceleași reguli de respect, empatie și discernământ ca în viața reală.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Exemplu de
aplicat la clasă

Transversalitate

La ora de limba română, profesorul poate propune elevilor o activitate de analiză a unei postări virale. Elevii discută cine este autorul, dacă informația are o sursă verificabilă și ce intenție poate avea mesajul. În acest fel, exersează gândirea critică, dar și comportamentele etice legate de distribuirea conținutului online.

Învățarea experiențială

Elevii învață prin situații reale

Siguranța online devine relevantă pentru elevi atunci când este legată de experiențele lor concrete.

În locul prezentărilor teoretice, este mai eficient să se pornească de la situații reale, întrebări autentice sau exemple din viața digitală de zi cu zi. Elevii reacționează mai bine când recunosc scenarii apropiate de propria realitate – o conversație într-un grup de clasă, o postare interpretată greșit sau o imagine distribuită fără acord.

Învățarea experiențială ajută la formarea de competențe și nu doar de cunoștințe. Discuțiile, jocurile de rol, studiile de caz sau reflecțiile personale îi determină pe elevi să înțeleagă cauzele, consecințele și soluțiile comportamentelor online. Astfel, profesorul nu mai transmite doar informații, ci facilitează procese de conștientizare și schimbare.

Exemplu de
aplicat la clasă

*Învățarea
experiențială*

Profesorul poate propune elevilor un exercițiu de analiză a unei conversații simulate pe o platformă de mesagerie. Elevii identifică comportamentele pozitive și riscante, discută impactul emoțional al mesajelor și formulează reguli proprii de comunicare online. Activitatea poate fi realizată în grupuri mici și adaptată pentru orice vârstă.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Dialog și reflecție

Siguranța online se construiește împreună

Siguranța digitală nu se predă, se discută. Elevii au nevoie de un spațiu sigur în care să poată vorbi despre experiențele lor online, să pună întrebări și să primească răspunsuri echilibrate. Dialogul deschis este una dintre cele mai eficiente metode de prevenire, deoarece permite înțelegerea contextelor și emoțiilor din spatele comportamentelor.

Prin conversații ghidate și reflecții individuale, profesorii pot transforma tema siguranței online într-un proces de învățare bazat pe încredere. Este important ca elevii să nu se simtă judecați, ci înțeleși. În acest fel, vor fi mai dispuși să împărtășească situații delicate și să caute soluții constructive.

Exemplu de
aplicat la clasă

*Dialog și
reflecție*

Profesorul poate deschide o oră de dirigentie cu întrebarea „Ce înseamnă pentru voi un comportament sigur online?”. Elevii pot scrie răspunsurile anonim pe bilețele, care apoi sunt discutate în grup. Activitatea stimulează reflecția personală, dar și empatia între colegi, fără a expune direct experiențele individuale.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Predarea prin
implicare

Metode de **predare** recomandate

Educația pentru siguranță online devine eficientă atunci când elevii sunt implicați activ în procesul de învățare. Temele legate de comportamentele digitale nu se transmit prin explicații teoretice, ci prin experiențe care le permit elevilor să gândească, să simtă și să acționeze responsabil.

Metodele recomandate pentru acest domeniu sunt cele participative, bazate pe explorare, colaborare și reflecție. Ele transformă tema siguranței online într-un proces de descoperire, nu într-o lecție moralizatoare.

În continuare, sunt prezentate câteva metode practice, ușor de adaptat la orice disciplină, care pot fi folosite pentru a sprijini elevii în dezvoltarea competențelor digitale responsabile.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

AMOS
Alianța pentru Mobilitate Socială

DEZBATEREA

METODA NR. 1

Dezbaterile sunt activități structurate în care elevii argumentează opinii diferite pe o temă dată. Scopul lor nu este doar de a câștiga o discuție, ci de a dezvolta gândirea critică, ascultarea activă și capacitatea de a formula argumente logice și respectuoase. O dezbatere eficientă se bazează pe documentare, argumentare echilibrată și reflecție finală asupra concluziilor.

CUM SE DESFĂȘOARĂ?

Profesorul propune o temă și împarte elevii în două echipe – pro și contra. Fiecare echipă pregătește argumente, eventual pe baza unor materiale oferite anterior. În timpul dezbaterii, elevii vorbesc pe rând, respectând regulile de timp și de exprimare civilizată. La final, se realizează o scurtă analiză comună asupra ideilor principale și a felului în care au fost susținute.

RECOMANDATĂ ÎN SPECIAL PENTRU

Gimnaziu și liceu.

(La gimnaziu – sub formă de discuții ghidate; la liceu – dezbateri formale, organizate complet.)

EXEMPLE

- „Rețelele de socializare ne apropie sau ne izolează?”
- „Elevii ar trebui să își folosească telefoanele la școală?”
- „Inteligența artificială este o amenințare pentru viitorul tinerilor?”
- „Este corect să ștergem urmele online ale greșelilor din trecut?”

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

STUDIUL DE CAZ

METODA NR. 2

Studiul de caz este o metodă de învățare bazată pe analizarea unei situații concrete, inspirate din realitate sau create special pentru scopuri educative. Prin intermediul acestei metode, elevii sunt puși în fața unei probleme care implică decizii, dileme morale sau comportamente digitale ambigue, fiind invitați să o analizeze și să propună soluții.

CUM SE DESFĂȘORĂ?

Profesorul prezintă un caz (text, videoclip, articol sau scenariu scurt) care descrie o situație problematică legată de mediul online. Elevii, individual sau în grupuri, analizează contextul, identifică persoanele implicate, riscurile și consecințele acțiunilor. Apoi formulează soluții posibile și discută care ar fi cea mai potrivită abordare. Activitatea se finalizează cu o reflecție comună asupra lecțiilor învățate.

RECOMANDATĂ ÎN SPECIAL PENTRU

Gimnaziu și liceu.

(La gimnaziu – cazuri simple, cu situații apropiate de experiențele elevilor; la liceu – analize mai complexe, care implică aspecte etice, juridice sau psihologice.)

EXEMPLE

- *Un elev primește un mesaj de la o persoană necunoscută care îi cere fotografiile personale. Cum ar trebui să reacționeze?*
- *O fotografie de grup este postată online fără acordul tuturor elevilor. Ce probleme pot apărea și cum se pot preveni?*
- *Un elev distribuie o informație falsă fără să verifice sursa. Ce efecte poate avea gestul și ce poate face pentru a le repara?*
- *O colegă este ironizată într-un grup online de clasă. Cum pot interveni ceilalți colegi în mod constructiv?*

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

JOCUL DE ROL

METODA NR. 3

Jocul de rol este o metodă interactivă în care elevii interpretează personaje implicate într-o anumită situație, pentru a înțelege mai bine emoțiile, reacțiile și consecințele acțiunilor. În contextul siguranței online, această metodă ajută elevii să vadă lucrurile din mai multe perspective – ale victimei, ale agresorului, ale martorului sau ale adultului care intervine.

CUM SE DESFĂȘOARĂ?

Profesorul propune o situație inspirată din mediul digital (de exemplu, un conflict într-un grup online) și atribuie elevilor roluri diferite. Fiecare participant trebuie să reacționeze conform personajului său, urmărind obiectivele indicate (de exemplu: să ceară ajutor, să își ceară scuze, să argumenteze o decizie). După joc, urmează o etapă de discuție și reflecție, unde elevii analizează ce au simțit, ce au învățat și cum pot aplica aceste lecții în viața reală.

RECOMANDATĂ ÎN SPECIAL PENTRU

Primar, gimnazial și liceal.

(La primar – jocuri de scurtă durată și roluri simple; la gimnaziu și liceu – scenarii mai complexe, cu dezbateri ulterioare.)

EXEMPLE

- „Grupul de clasă” – un elev este exclus dintr-un grup online, iar ceilalți decid cum reacționează.
- „Profilul fals” – un coleg descoperă că cineva a creat un cont fals pe numele său. Cum reacționează echipa?
- „Fotografia virală” – o imagine neplăcută circulă printre elevi. Cine o oprește și cum?
- „Comentariul jignitor” – un elev primește un mesaj neplăcut. Cum ar trebui să reacționeze prietenii săi?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

SIMULAREA

METODA NR. 4

Simularea este o metodă de învățare activă în care elevii sunt puși în situații care reproduc cât mai fidel realitatea digitală, pentru a exersa luarea deciziilor și gestionarea riscurilor online. Scopul ei este de a transforma teoria în experiență, oferindu-le elevilor ocazia să „trăiască” virtual consecințele propriilor alegeri, dar într-un context sigur și educativ.

CUM SE DESFĂȘORĂ?

Profesorul creează sau selectează o situație realistă – de exemplu, primirea unui e-mail suspect, interacțiunea cu un influencer fals sau descoperirea unei știri dubioase. Elevii trebuie să decidă pas cu pas cum ar reacționa, analizând opțiunile disponibile. După finalizarea exercițiului, se discută care decizii au fost sigure, ce riscuri au fost identificate și ce se poate învăța din experiență.

RECOMANDATĂ ÎN SPECIAL PENTRU

Gimnaziu și liceu.

(La gimnaziu – scenarii scurte și ghidate; la liceu – simulări mai complexe, care pot include și componente multimedia sau colaborative.)

EXEMPLE

- „E-mailul suspect” – elevii primesc mai multe exemple de e-mailuri și trebuie să identifice care sunt posibile tentative de phishing.
- „Contul compromis” – se simulează pierderea accesului la un cont, iar elevii stabilesc ce pași trebuie urmați pentru a-l recupera.
- „Știrea falsă” – elevii analizează o postare virală și decid cum verifică veridicitatea informației.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Școala, siguranța
pe internet și
părinții

Comunicarea cu părinții

Cum transformăm discuțiile sensibile în parteneriate constructive

Siguranța online a elevilor nu se construiește doar prin activități la clasă, ci printr-un parteneriat constant între școală și familie. Mediul digital aduce provocări noi, uneori neclare chiar și pentru adulți – de la timpul petrecut pe dispozitive până la conținutul nepotrivit sau relațiile virtuale riscante. În aceste situații, părinții caută îndrumare, iar profesorii au ocazia de a deveni o resursă de sprijin echilibrată și credibilă.

Totuși, nu întotdeauna aceste discuții sunt simple.

Subiectele legate de comportamente online, control parental sau expunere pot fi sensibile, iar profesorii pot ezita să le abordeze de teama de a nu fi interpretați greșit. Este important de înțeles că scopul acestor dialoguri nu este evaluarea părinților, ci sprijinirea lor prin informații clare, exemple și încurajări.

Comunicarea eficientă presupune o atitudine de respect reciproc, empatie și disponibilitate. Profesorul nu vine cu „răspunsurile corecte”, ci creează spațiul în care școala și familia pot găsi împreună soluții pentru a proteja copiii și a-i ajuta să se dezvolte echilibrat în mediul digital.

Mai jos sunt prezentate câteva principii utile care pot ghida aceste discuții:

- Evitați formulările care pot suna acuzator, precum „Ar trebui să controlați mai bine copilul”. Înlocuiți-le cu exprimări neutre și deschise, de tipul „Am observat o situație pe care ar fi bine să o analizăm împreună”. Un ton calm și colaborativ favorizează încrederea și deschiderea dialogului.
- Mulți părinți nu sunt familiarizați cu terminologia digitală. Este important ca profesorul să folosească un limbaj simplu și explicativ – de exemplu, termenul phishing poate fi descris ca „mesaje false care încearcă să obțină date personale”.
- Scopul dialogului este identificarea unor pași concreți de îmbunătățire, nu atribuirea de responsabilități. O formulare orientată spre soluții, precum „Ce putem face diferit de acum înainte?”, transmite profesionalism și echilibru.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
Asociația pentru Mobilitate Socială
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

- Situațiile particulare care implică un elev se discută individual, cu discreție și respect față de familie. În întâlnirile colective, este recomandat să se abordeze teme generale, fără a exemplifica cazuri reale din clasă.
- Înainte de a oferi recomandări, este esențial ca profesorul să asculte atent punctul de vedere al părinților. Validarea preocupărilor acestora – de exemplu, „Înțeleg că vă îngrijorează timpul petrecut online; haideți să vedem împreună cum putem găsi un echilibru” – creează un climat de respect și colaborare.
- Fiecare discuție ar trebui să se încheie cu o concluzie clară și optimistă: o regulă stabilită împreună, o idee de aplicat acasă sau o recomandare simplă. Astfel, părinții pleacă din întâlnire cu sentimentul că pot acționa imediat, nu cu o listă de probleme.

Teme utile pentru întâlniri cu părinții

Discuțiile despre siguranța online pot deveni mai constructive atunci când sunt centrate pe teme concrete, relevante pentru viața de zi cu zi a copiilor. O întâlnire bine pregătită, cu o temă clară și exemple aplicate, îi ajută pe părinți să se simtă implicați, nu criticați, și să plece acasă cu idei simple, dar eficiente.

Astfel, conversațiile părinte-profesor ar putea fi ghidate de câteva dintre temele de mai jos:

1. **Stabilirea regulilor digitale acasă** (*Cum pot fi definite și respectate limitele privind timpul petrecut online, accesul la dispozitive sau utilizarea rețelelor sociale. Discuția poate include crearea unui „contract digital de familie”.*)
2. **Recunoașterea semnelor de dependență de internet** (*Cum observăm când copilul petrece prea mult timp online și care sunt semnalele de alarmă.*)
3. **Gestionarea bullyingului online** (*Ce pot face părinții dacă observă că propriul copil este victimă sau, uneori, chiar autor al unor comportamente agresive în mediul digital. Este important ca discuția să se axeze pe empatie și soluții, nu pe etichetare.*)
4. **Utilizarea tehnologiei pentru învățare, nu doar pentru divertisment** (*Exemple de aplicații educaționale, platforme interactive și activități online care pot transforma ecranul într-o resursă de învățare și creativitate, nu doar într-o sursă de distracție.*)
5. **Confidențialitatea și protecția datelor personale** (*Ce informații este sigur să împărtășim online și cum îi învățăm pe copii să-și protejeze identitatea digitală.*)

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:
Amos
ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Cuvânt de final

Concluzie

Împreună pentru o cultură a siguranței digitale

Educația pentru siguranță online nu este doar o sarcină a școlii, ci un efort comun al întregii comunități educaționale — profesori, părinți, elevi și instituții. Într-o lume în care tehnologia devine parte din viața de zi cu zi, protejarea copiilor în mediul digital presupune mai mult decât reguli: înseamnă cultivarea gândirii critice, a empatiei și a responsabilității.

Fiecare profesor are puterea de a influența pozitiv modul în care elevii învață să se raporteze la lumea online — printr-un exemplu, o conversație, o reflecție sau o activitate atent gândită. Ceea ce astăzi pare o lecție despre parole, confidențialitate sau comportamente digitale devine, în timp, o lecție despre respect, echilibru și valori.

Broșura „Profesor în Lumea Digitală” își propune să fie un sprijin practic și inspirațional pentru cadrele didactice care aleg să abordeze tema siguranței online cu încredere, curaj și deschidere. Pentru că educația digitală nu înseamnă doar să prevenim riscuri, ci să formăm generații care folosesc tehnologia pentru a construi, nu pentru a se ascunde.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

Proiect derulat de:

ALIANȚA PENTRU MOBILITATE SOCIALĂ

Acest material este dezvoltat în cadrul proiectului **Webtectivii**. Proiectul Webtectivii este implementat de Asociația The Da Vinci System, în cadrul Programului SAVE („School Anti-Violence Ecosystem”) coordonat de Fundația World Vision România și cofinanțat de Uniunea Europeană.

Durata proiectului: Martie - Noiembrie 2025
Valoarea grantului: 15.000 EUR

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației World Vision România. Nici Uniunea Europeană și nici Fundația World Vision România nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Pentru a afla mai multe despre proiect, vizitează-ne pe:
www.webtectivii.thedavincisystem.ro!

Profesor în Lumea Digitală

Material dezvoltat cu multă grijă în cadrul proiectului
Webtectivii pentru a sprijini cadrele didactice în
abordarea siguranței pe internet a elevilor lor.

Descoperă mai multe materiale pe:
www.webtectivii.thedavincisystem.ro!

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

